

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A szociális kérdés.

Írta: Frűhvirth Mátyás.

Az égbolton, mint egykor Rómában a kereszt ugy — jelent meg három-négy évtizede egy lángoló kérdőjel. Vörös, ijesztő fénye, mint egy haragos üstökösnek, éjjel-nappal látszik. Nappal a munkát, éjjel pedig a pihenést és nyugalmat zavarja.

Ez a kérdőjel ott látszik minden kérges tenyerű, minden kormos arcu és minden földszagú ember homlokán.

Ez a hatalmas kérdőjel, amely oly nagy nyüzsgést okozott a társadalomban — a szociális vagy társadalmi kérdés.

Olyan az, mint a festett arc, a melyet nézhetünk jobbról, nézhetünk alról, felülről vagy alulról, de mindenképpen felénk és ránk meresztli szeméit.

E nehéz kérdés elől nem térhetünk ki. Ez a kérdés a modern, a mai kor emberének viszkető kérdése; mindnyájunknak közös és fontos ügye. Hiszen ez az, amely gondolkodásra, megfontolásra nógatja már a legelőkelőbb államférfiakat is és kíséri őket minden tettüknél, minden lépésüknél a fülükbe cseng erős, szivetrázó, velőig ható hangja.

Nem lehet már e kérdést elodázni, nem lehet már a fejet struc módjára eldugni előle, mert a társadalom minden egyes gondolkodó és öntudatos tagját foglalkoztatja már.

Lassan, de azért folytonosan hódít tért Magyarországon a szociális gondolkodás. Mindennap több ember akad, aki érdeklődik és akarja vizsgálni azokat a bajokat, amelyek nyugtalanságban tartják az emberiség egy jó részét, amelyek göröngyöket, sőt hatalmas sziklatömböket gurítanak a békés fejlődés útjába.

Ha a szociális vagy társadalmi kérdést alapjában akarjuk és szándékozunk megoldani és a szociális mozgalmat, amely hivatva lesz a jövőt kialakítani, helyes irányba akarjuk vezetni, akkor a legelső és legfontosabb, sőt legsürgősebb kötelességünk az, hogy helyesen és igazságosan, nagy körültekintéssel itéljük meg a bajok és a vérző sebek eredeti okait. Hogy azt minél sikeresebben megteheszük meg kell ismernünk az emberi szenvedések és kinlódások kútforrását.

Az igazság fényénél megismerjük, meglátjuk azt a rettenetes zürzavart, azt a társadalmi romlottságot, azt a feslettséget, amely nemcsak szenved-

déssel, kinlódással és nyomorral sujtja, hanem végpusztulással is fenyegeti a társadalmi rendet,

Kitünően jellemezte XIII. Leó pápa társadalmunk helyzetét, midőn a következőket mondja: „Valami halálos láz járja át a társadalom szervezetét, amely tagjait emészti, amely minden nyugalomtól megfosztja és katasztrófákkal fenyegeti.”

Az országok lőporos hordókon, veszélyes aknák felett állnak, mert a társadalomból kivesszett a hit, eltűnt és nevetség tárgya lőn az erkölcs. Az erkölcstelenség az az lelki meztelenség az, amely kivetkőztette az emberiséget legnagyobb érzéseiből és lecsúsztatta a kényelem és az önzés végtelen tenyerébe és hinárjába.

„Szóval: századunk a vallásos, az erkölcsi társadalom romlása, a bomlasztó elemzés kora, azért van elég okunk a szenvedéshez. Az értelem és érzelem minden haladása újabb fájdalmakat és sebeket szül. Ez a folyton növekvő baj, mivel az ember agyában fészkel, az egész emberiség szenved miatta... — mondja Prohászka a „Diadalmos világnézet“ című munkájában.

Tehát a szociális kérdést nemcsak egyoldalul szabad megoldanunk,

A hazatérők.

Olaszból fordította: Kanyó Gyula.

Már tizenketten vagyunk idebenn! Tizenketten! Azt akarja, hogy megfulladjunk ebben a pokoli hőségben? kiáltott mérgesen egy harmadosztályú utas, kidugván fejét a keskeny ablaknyíláson. Nézte meg, hogy nem hazudom — és egy kissé visszavonult, hogy a kalauz tényleg lássa, hogy a fülkében nincs már több hely.

Pedig kell helyet csinálni, — felelt emez minden zavar nélkül; s visszafordulva a háta megett álló személyhez: Siessen — mondta — szálljon fel, adja ide azt a batyut — s kezét nyújtotta feléje.

Nem, nem, — mondá halkan, mintegy remegve egy fiatal nő — felszállok magam is; s megfogván egyik kezével a karfát s másik kezével szorosan szoritva magához egy rongyokból s kendőkből álló batyut-félét, sietve felszállt, s a bemenetnél megállt, mintha várna valamit.

Az ajtó csattogva záródott be háta megett, a vonat megindult s a nő majd hogy elesett volna, ha a férfi, ki előbb oly hangosan beszélt, karjánál fel nem tartja. A heves lökés folytán azonban a kendő kissé lecsuszott s a rongyos ruhácskák mögül egy kis kezeeske kandikált ki.

Óhó, emberek, szorítsatok egy kis helyet — szólott most a férfi társaihoz — csak

nem fog a szegény asszony az egész uton állni!

Csináljanak helyet amazok ott, szólott a szomszédja s rámutatott a tuloldalon ülőkre. De senki sem mozdult meg. A nő pedig ott állt, kapaszkodva a podgyásztartó hálóba s jobbra-balra tántorgott a vonat menésével.

A ti oldalaton mindnyájan soványak vagytok — szólott egy másik buta röhögéssel s nagyot kacscintott az átellenében ülő s hortyogó utas feltünően kidomborodó hasára.

Bizton a sok koplalástól hizott meg ennyire — felelték egyszerre ketten-hárman is s egymásra tekintve várták szellemeskedésük elismerését.

De emberek, szoruljunk egy kicsit össze s csináljunk helyet a szegénynek, mint ilik jó keresztényeknek, szólott meg egy jóképű anyóka, a ki úgy látszik nagyon megsajnálta a szegény fiatal asszonyt. Aztán meg így összeszorulva jobban is megmelegsünk, tette hozzá jószágos mosolylyal.

Erre mindnyájan kissé balra húzódtak, kivéve egyet, a ki kényelmesen terpeszkedett el a sarokban.

Köszönöm, mondá halkan a nő s leült. Azután véghetetlen figyelmességgel kihuzva a rongyok alól a kis kezeesket, nagy szeretettel simogatta azt.

Ugy-e nehéz dolog ily kis gyermekkel utazni — mondta az öreg asszony.

No, de a csendnek, békességnek is befűtültek, tódotta meg egy sápadt, barna fiatalember, haragosan.

Nem szokott sirni, nem, ne féljete — mondta az anya fájdalmas mosolygással.

Talán beteg?

Az anya egy pillanatig habozott a felelettel, azután remegő hangon szólott: Egy kicsit beteg, igen, beteg s elpirult.

Messziről jön? Kérdték ismét.

Amerikából. Ma reggel hagytam el a hajót Fiumében. Utitársai közül többen felsóhajtottak.

S így egyedül utazott? kérdék.

Az uram, sajnos. — ott maradt, — mondta a nő fájdalmasan s izgatottan igazgatta fekete ruhája fodrait.

Es most hova utazik?

Haza megyek — s egy kis falu nevét mondta.

De legalább szerzett-e valamit odaát?

Az asszony lemondólag intett kezével. Helyette eleget beszélt egész külseje. De az utasok azonnal megkezdték panaszkodásaikat. Rövid, de szomorú történetek hallatszottak a kicsiny fülkében.

Szerzem vagy 300 koronát. Elvitte a patika, meg a doktorok — mondta a barna fiatalember s kiaszott arcának sápadtsága mutatta, hogy hiába költekezett.

Eladtam a házamat s a földeskémet, hogy elmehessenek családommal Amerikába. Mindnyájan ott haltak meg a láztól. Itt az

nemcsak a nyomor szempontjából szabad orvosolnunk, hanem öreg és meg nem bocsájtható hiba volna a társadalmi kérdésnek a lelki részét elodázní, elhanyagolni, mert az emberiség nem csak anyagi bajokban szenved, hanem a lélek is beteg, azt is idegessé, nyugtalaná tette korunk szelleme és ferde, visszás felfogása.

Eppen ezért, mivel az emberiségnek két nagy gyengéje van: az anyagi kérdés és a lelki nyugtalanág, ezért a szociális kérdést csak az eszme fogja megoldani egy jó időre, csak az a mozgalom fog segíteni a kinlódó és sebekkel elborított emberiségen, amely mind az anyagi bajokat, mind pedig a lelki, a szívbéli fájdalmakat is meg fogja szüntetni, nyitott sebeit be fogja gyógyítani.

Gyelmis Gerő.

Szabadka országgyűlési képviselője.

Egyhangulag választották meg ma reggel Gyelmis Gerőt, Szabadka első választókerülete országgyűlési képviselőjének.

Farkas Zsigmond, választási elnök, reggel nyolc órakor megnyitotta a választást, kihirdetve, hogy Gyelmis Gerőt a választók törvényesen ajánlották. Félórát engedélyezett hogy az esetleges ellenjelölt ajánlását is benyújthassák, ami azonban meg nem történt. Erre félkilencor kijelentette Farkas Zsigmond, hogy Gyelmis Gerő az I. kerület képviselője.

A jegyzőkönyvek és a mandátum megfogalmazása után az egybegyűlt választók zászlók alatt, zenekísérettel vonultak Gyelmis Gerőhöz s üdvözölve őt, mint képviselőt, átadták neki megbízó levelét.

A délelőtti folyamán Gyelmis Gerő el látogatott a választók közé, s a következő kijelentést tette:

Megköszönve a beléje helyezett bizalmat, egyetlen célt ismer csak, a békés együttműködést a város javára. Később majd el látogat a körökbe a választók közé, s velük együtt beszél meg mindazt, aminek megvalósítását a közjó érdekében együttesen, egyetértve üdvösnek tartanak.

Gyelmist mindenütt lelkesedéssel fogadták és sok éljen jutott ki a vele együtt lévő Biró Károly dr. polgármesternek is.

összes szerzeményem, szólt egy másik erőltetett gonykacajjal s egy összegyűrt tizkoronás papírpénzt mutatott fel.

S e közben a vonat fűtyülve tovarobogott, mintha kinevetné a nyomort, mely hiábavaló panaszokban szállt ki a fülke kis ablakán s elterjedt a néma, érzéketlen síkságon, a nélkül, hogy ott visszhangra talált volna.

Mi ketten Németországból jövünk — mondta a harmadik, rámutatva szomszédjára. El kellett szöknünk; lehúzták volna ott a bőrünket is.

De részvételnélküli, tompa csend fogadta ezen panaszokhoz. A szánalom rég kiveszett ez emberek szívéből, hisz mind egyikök mintha a saját történetét hallotta volna elbeszélni.

Mily jó ez a kis baba — törte meg a csendet az öregasszony.

Az anya mosolyt erőltetett száraz ajkaira.

Fiu-e vagy lány a kicsike? — kérdezősködött tovább.

Fiu, felelé az anya kelletlenül.

Hány hónapos?

Kilenc.

Es hogy hívják? kíváncsiskodott tovább az anyóka.

Janika — az atyja nevére van keresztelve.

Isten segélje őt minden útján — mondta az öreg.

A francia egyházüldözésből.

Egy német vallásos füzetkében olvasom az alábbiakat, leírom itt mindnyájunk okulására.

Ezerkilencszázhatodik évben hirt hoztak az újságok, a lillei (Franciaország) karmelita apácák kápolnájának alávaló megszenteltelenítéséről. Október 19-én 140 rendőr 85 csendőr védelme alatt benne éjjeli lakomát, tivornyát rendeztek. Ezen alkalommal egy semmirekellő a Tabernakulum feletti keresztet levette és Krisztus lábait lábával letörte, egy másik szöszékre ment és onnan aljas Isten káromlásokat mondott.

Az előző évben ugyancsak hirt hoztak az újságok arról, hogy ezen aljas lakoma évfordulóján (1907. évi október hó 19-én) az első tettesnek, ki a keresztet megszenteltelenítette Harzebrouk pályaudvarán a a vonat mindkét lábát leszelte, míg a másik jelenleg dühöngő örült.

Eddig a történet. Szükségtelen mindezekhez még sokat hozzá is tennünk, mert az elfogulatlan és józan ész ítéletet alkot magának már a leírásokból is — Ert az e megdöbbentő esetből is! —

De ha megértjük, tegyük is valamit egyházunkért, népünkért!

Buzduljunk munkára azon irány vak-sággal megvert elemei ellen, kik Franciaországot a jelenlegi siralmas helyzetbe sodorták.

Ne engedjük drága hazánkat és jóakaratu népünket ugyanarra a sorsra jutni, a hová a francia jutott.

Legyünk katolikusok nemcsak a templomban, hanem azonkívül is. — Félre minden gyávassággal és meghunyászkodással! Hangoztassuk jogainkat mindenfelé, hogy érvényesüljünk. Ne hallgassunk a szabadkőművesek és szociáldemokraták üres beszédeire, ne olvassuk megtrónó irásaikat, tartsuk távol magunkat aknamunkájuktól. Mert különben odavisznek bennünket, a hová a hiszékeny francia nemzetet vitték. Ne fizessünk elő lapjaikra sem, mert aki ezt teszi legkegyesebb szellemi és anyagi adakozójuk.

De annál inkább támogassuk a katolikus sajtót, terjesszük a katolikus lapokat mindenütt! Legyünk tagjai és ajánljuk fel szolgálatainkat a katolikus népszövetségnek, ki bennünket egy biztosan győző táborba készül tömöríteni. Járjunk kézre nemesen gondolkodó vezéreinek, hogy nehéz munkájukat megkönnyítsük.

Tanuljunk a francia egyházüldözés eseményeiből.

Az anya testén hideg borzadás futott át. Mutassa csak, hadd lássam.

Nem, nem! — kiáltotta ez borzadályal. Azután csöndesebben hozzátette: Alszik, ne bántuk.

Dél volt. Hallgattak mindannyian, elbágyasztva a tikkasztó hőségtől. Egyesek enni kezdtek. Kihúzták zsebeikből szerény ebédjüket: kenyér, szalonna, kevés hus, gyanus tisztaságu papirosba tekerve. A szegény anya is a többieket utánözva gépiesen rágicsálni kezdett egy darabka száraz kenyeret.

Es annak a szegény babuskának nem ad szopni? — kérde az öregasszony szánakozva. Már öt órája utazunk együtt s nem láttam, hogy megkínálta volna őt egy kis tejjel.

Most? most? itt? — szólt emez, s maga körül tekintett révedezve.

Aztán abba hagyva az evést, lassan kezdte kigombolni kabátkáját. Az anyóka szeretetteljes tekintettel kísérte minden mozdulatát. A fiatal nő fölemelte kissé gyermeke fejéről a kendőt, odatámasztotta egyik lábát az átellenben levő ülőhelyhez s gyermekéhez hajolva, mellét odanyújtá neki. Az emberek helyet engedtek neki s föl is szólították, hogy jobban helyezkedjék el s természetesen teljes tisztelettel viseltettek ezen anya iránt, ki emlékülke hozta nejét, kis gyermekeit, a távollevő családi ház összes örömeit s bajait.

A katolikus Népszövetség

végleges alakulása Vaskuton.

— Saját tudósítónktól. —

Vaskuton — mint már jeleztük — három királyok napján volt az első nyilvános ülés a Népszövetség ügyében. Az eszme Scherer Ferenc helyi igazgató felvilágosító és buzditó szavai után mindig nagyobb tért foglalt.

Tekintettel arra — hogy Baján e hó 9-én vásár van és sokan elmennek — azért dobszóval hirül adatott, hogy a vaskuti Népszövetség végleges megalakulásának gyűlése e hó 6-án csütörtökön lesz. Annyi férfi jelent meg e napon, hogy a nagy iskolaterem nem fogadhatta be mindannyit, Scherer helyi igazgató előadása után az ő indítványára megválasztották az utca szerinti csoport vezetőket. Így helyi igazgató lett Scherer Ferenc.

Csoportvezetők: A Nagy-utcában: Bervinkl Márton, Huber János, Egi Ferenc, Ternay János. Kis-utcában: Ulrich Imre, Raile Gábor, Welchner Antal. Rác-utcában: Schön Ferenc, Krix István, Kling János, Egi István, Schweibert Pál. Urge-utcában: Kling Péter, Marxer Elek, Krix Gábor, Rutscher Elek, Vendel-utcában: Raile József, Dobler András. Mohács-utca: Tromicsék József. Monostori-utcában: Dobler János, Uj-utcában: Bervinkl Máté, Bohner Jakab. Kakasvárbán: Vizmeg István, Wolf György, Geiger Ignác, Szanter János. Templom-sor: ifj. Krix Lőrinc. A ténylegesen beiratkozott tagok száma 151.

Kezdetnek igen szép eredmény — de ez csak kezdet — a nép érdeklődik és maga belátja már, hogy itt az idő, hogy tenni kell már valamit Adja Isten, hogy a főséges eszméhez fűzött remények teljesedésbe menjenek.

Megtámadott pap.

A „Népszava“-nak január 31-iki népszava-féle fürmedvényére, melyre a t. szerk. február elseji számában reflektált, álljon itt részemről is felelet.

Csak tegnap kaptam kézhez fotográfiát, melyet a Népszava számára kodakolt egy kátyi elvtárs. Ugy kellett tudniillik elhozni más faluból. Mert még annyi tisztességérzete sincs a Népszavának, hogy a kép első (háromnak, persze papnak, persze katolikus papnak jutván ki a megtiszteltetés egy képen) alakjának küldött volna a tiszteletlennek, egy tiszteletlen példányt! Falunkba pedig nem jár a Népszamara ordi-

Talán kevés teje van? — mormogta az anyóka, nézve a csendes, lassu szoptatást. Dehogya is, sok van, nagyon sok, szólt s egy mély sóhaj szakította meg szavait.

A többi utitárs hallgatott az égető hőség nyomasztó hatása alatt. Egyesek pipáztak, mások szundikáltak. A legkisebb szellő sem üdítette fel a nagy meleget. A vonat egyhanguan zakatolt célja felé.

Aludj babuskám, aludj egyetlen kincsem — énekelgette az anya s lassan mozgva gyermeke kis testét altatta azt. — Aludj babuskám, aludj — s az emberek is édes ábrándozásba ringatva a kedves énektől, lezárták fáradt szemeiket.

A vonat élesen fűtyentett s megállt. A kalauz egy kis állomás nevét kiáltja. Az anya felugrik, az ajtóhoz siet s próbálgatja kinyitni azt.

Jövök, jövök — kiálltja feléje a kalauz s oda siet a vonat másik végéről. Míg várakozni kell az ajtónyitásra, a fiatal asszony gyorsan odaszól utitársaihoz: Szerencsés utat mindnyájoknak — s aztán lassan, lassan, vigyázva leszáll a földre. Az ajtó becsapódik, a vonat megindul. De a nő ott marad s mozdula lanul nézi a távozó vonatot mintegy megüvegesedett szemekkel.

Mit áll ott, mért nem megy félre az utból — kiállt rá egy vasutas munkás. Az asszony félénken visszafordul, aztán gyors léptekkel tovább megy, kebelére szorítva gyermekét. Eltávozik az állomásról s egy

tani. Hála az égnek. Azelőtt járt ikertestvére piszoklerakodás tekintetében, a Friss Ujsággal együtt. Tehát — hogy kine hagyjam a szoros konzegvenciát: — Tiszakálmánfalva tisztességes község!

Nevezett „cikkek“ben (mert ilyen cikkek képezik a Népszava maszlagra éhes elvtársainak a giardinettóját) az volna a feltűnő ha a „Népszava“ — nem hazudott volna! Hisz neki eleme és életföltétele, hogy a teremtő Uristentől kezdve le az utolsó teremtett lényig mindenkit lepiszkoljon, meg-rágalmazzon. Hogy aztán a láncolatban kis-emberek is benn vannak, az csak világos! Így kerül hasábjaira egész természetesen a tiszakálmánfalvi (alsó és felső kaboli és kátyi) lelkész is. Jót nem mondott róla; jót hazudni meg nem szokása papról. Es mert mumia állapotban is (ő mondja) piros-pozsgás leszek, és még akkor is (ezt jól föltételezi, ha föltételezi) kikelnék (nehezen lesz akkor már szükség rá) a jakabokányi és zsidóliberális (ami majd egykútya) újságok olvasása ellen (amit egy „délutáni szentmise“ (!) után megtettem Kátyon is, — így „szidván a zsidókat, és bokányiakat“ —) és ajánlanám az Alkotmányt és Ujlapot vagy legalább ennek garasos heti száma: — persze hogy most egyszerre föltűnt nekik (nem sokan vannak már a Népszavaadták Kátyon se) a „pap“! Tudvalevő dolog pedig, hogy a pap (persze katolikus pap) még ha nincs is vörös cingulusa — csak vörös posztó az a vérbeli (vörös, tehát vörösen látó) szociálisták előtt.

Azelőtt éveken át szedte Káty község derék jegyzője a párbért. Szívességéből a lelkész iránt, fölmenteni akarván őt ettől a „kellemetességtől“. Pap akkor még nem járt Kátyra. Most jár, egy év óta. Most azt a 130 elhagyatottságban élt katolikus fölkeresi havonként háromszor. Dacára, hogy a 2 Kabolra is kijár havonként háromszor, sőt négyszer-ötször is. Es más mőresek mer hirdetni, mint az Istentől, vallástól, királytól, hazától elrugaszkodott szociáldemokraták katekizmusa, hitírása, talmudja: a „Népszava“. Most tehát van kit lepiszkolni és rágalmazni...

Pedig most is a jegyző olyan szíves, hogy szedi a jogos párbért — attól a ki fizethet. (Es ez a jegyző a kátyi „beküldő vagy tudósító elvtárs“nak alighanem be is fűt). Nincs is kifogása senkinek, csak néhány „elvtársnak“. Alighanem az utóbbi vezérpanamák folytán megcsappant pártkasszájuk nyuzza őket.

Es ez a jegyző szedi a párbért; nem hajtja. Egzekutor nem működött. Nem működik most sem. Annál kevésbbé egzekuto-

kis elhagyatott utacsára tér. Jó ideje megy már zordonan maga elé tekintve. Midőn már elég messze járt a földek között, megáll, leül egy árok partjára s remegő kézzel kezdi fölszedni a kendőket gyermeke testéről, míg előtűnik egy összezugorodott, hideg, kék-foltos testecske. Az anya tágranyilt szemekkel, borzadva tekint rá, nem meri megérinteni. A kis gyermek halott volt...

Még az éjjel halt meg a tengeren. De az anya félt, hogy bedobják egyetlen gyermekét a feneketlen mélységű vizekbe s annyira erőt vett magán, hogy képes volt tettetni magát s végigjártani egy napig azt a borzasztó komédiát holt gyermekkel a karján.

De most, most szabad. Most a tenger hállamai nem nyelhetik el gyermekét, ezt az egyetlen kincset, amit távol utjából magával hozott.

Janikám, egyetlen gyermekem! — sikolt fájdalmasan s a földön fetregve csókjaival halmozza el kialudt szemeit, szender ajkacskaít.

Janikám, egyetlenem! — s fölkapva gyermekét zilált hajjal rohan a tüskés földeken.

Távolabb az est szürkületében feketelének a kis temető keresztjei. Oda szalad, oda viszi gyermekét, hogy legalább hazai földben nyugodjék az az egyetlen kincs, a mi amerikai farszto munkája és utja után még megmaradt neki.

rok. Egy vánkost se vettek még el; még zsebkendő se — ebben a „cucilistas“ világban. De még egy Népszava-számot se! Pedig ez még arra se való. Hanem igenis megtörtént és megtörténik most is, hogy ha a fizetni nem akaró fél okot hozott föl — elküldetett „fölmentő“ céduláért hozzám. Meg is kapta. Mind megkapta. Most is megkapja. Sőt hogy alighanem több humánus érzékem van a „téli nyomor és drágaság tekintetbe vétele“ iránt, mint a Népszava és az egész szociáldemokrata párttikárság az ő elbolondított áldozataik iránt, bizonyítja az is, hogy helybeli hitközségem még majdnem egyötödével „jön“ tavali fizetésemnek. Mi nem vagyunk a „nyomor vámszedői“.

Ami pedig a „tiszteletlenek“ (már mint én) a meséjét illeti: hát abban se angyal nem tűnt el, se két ördög, hanem megjelent a Népszamara, és csinált a meséből olyan ostobaságot, hogy tizenkét darab jó kis nebulóm is kacagott az iskolába Kátyon mikor elmondtam nekik, mit csinált abból a szép kis történetből egy „szellemes“ — cucilista bácsi!

Zárszó: Akit a Népszava dicsér, az tisztességes ember előtt — eo ipso gyanus.

A kátyi lelkész.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 9. A katolikus népszövetség ismertetése a katolikus legényegyesület dísztermében délután nyolc órakor.

Február 12. A szabadkai filharmónia társaság első hangversenye a színházban, este fél 8 órakor. Utána táncvigalom a Pest-szálloda termeiben.

Február 15. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete szabadkai fiókjának kedélyes estélye a Horgosi-féle vendéglőben.

Február 16. A ludasi dalárda táncmulatsága Ludason, a Weisz-féle vendéglőben.

Február 22. A „Bácska Athletikai Klub“ bálja a Pest-szálló összes termeiben.

Február 26. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és korezmárosok együtetének bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 1. A kath. legényegyesület táncvigalma, a kath. legényegyesület dísztermében.

Március 2. A szabadkai műpártolók körének felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegyesület dísztermében. Utána táncvigalom.

Országos vásárok: Szabadkán február hó 23-25. Bácsalmáson február hó 10-én.

A kath. Népszövetség Szabadkán.

Ismételve felhívjuk minden érdeklődőnek a figyelmét arra, hogy holnap, vasárnap délután 4 órakor a kath. Legényegyesület dísztermében Veréb Gyula a kath. népszövetséget ismerteti.

Jöjünk el sokan, hogy a megalakulás munkáját is megkezdhesük.

Alírási ívek lesznek kitéve, amelyeken a beiratkozni szándékozók azonnal jelentkezhetnek.

Millió magyar lelkesedik a kath. népszövetségért: Szabadka vajjon hátraladna?

Athleta bál. Karneval herceg a maga teljes pompájában február hó 22-én fog az idén a szabadkai bálózók előtt bemutatkozni, a mikor a Bácska Szabadkai Athletikai Club rendezi első mulatságát az „Athleta-Bálat“ a Pest szálló összes termeiben. A fényes mulatság védnökségét úgy városunknak, mint a megyének notabilitásai elvállalták, s legmesszebb menő támogatásukat megígérték. A rendező bizottság teljes buzgalommal dolgozik a bál sikerén. 160 táncosból álló vigalmi bizottságot állított össze, s egy helyből, mint a megyéből több mint 500 családot hívott meg — úgy hogy tekintve a nagy előkészületeket, s a bál iránt már is megnyilvánuló óriási érdeklődést, az idei farsangnak kétség kívül ez lesz n legfényesebb és a legsikerültebb bálja.

Ügyészségi megbízott. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Marianovich Endre titeli gyakorló ügyvédet az újvidéki kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

A Szabadkai Katolikus Legényegyesület saját pénztára javára 1908. év március 1-én az egyesület dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidij: Személyjegy 1 kor. 60 fill., családjegy (3 személyre) 4 korona. Este a pénztárnál személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Jegyek válthatók a rendező-bizottság tagjainál és az egyesületben. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Érdekes látvány. Nem mindennapi esetnek voltak tanui Mohol község lakói folyó hó hetedikén reggeli hét óra körül. A hívek éppen a templomba a gyermekek pedig az iskolába iparkodtak, mikor egy gazdátlan léghajó hét óra 15 perckor k. d. k. irányban határozatlan ide oda mozgással száguldott tova a község fölött. Alakja tojásdad volt s mintegy 3-400 méter magasságban haladt oly gyorsan, hogy alig egy negyedórán volt látható. A kosár nélküli gömb lefűgő köteleit a szél ide oda lengette. Miután télen nem igen szokás léghajózni, valószínű, hogy valahonnan elszabadult, vagy talán ellenlábaink vidékéről szökött hozzánk.

Fényesen sikerült mulatságot rendeztek folyó hó 1-én a törvényszéki hivatal-szolgák. Emelte a mulatság értékét, hogy a jegyzői- és hivatalnoki karnak is igen számos tagja megjelent azon. A többek között Varga László irodaigazgató, Sóhár Imre fogházfelügyelő, Dr. Fábrián László, Kiszely és Józsa jegyzők s több hivatalnok. Itt közöljük a felülfizetők névsorát is és kiemeljük, hogy a szép eredmény nagyobbrészt a törvényszék legagilisabb hivatal-szolgájának: Evetovics Dekónak köszönhető. Dr. Mukits Simon 10 kor, Takarék és Népbank 10, Altisztek és szolgák posta és távirahivatal 10, Sztipics Lázár 6, Dr. Schäffer Adorján 5, Krausz Miksa fiai 5, Délvidéki közgazdasági bank 5, Szaniter Tivadar 5, Dr. Janiga János 5, Káich Dezső 5, Dr. Weisz Aladár 5, Varga Lászlóné 4, Dr. Fischer Jákó 4, Dr. Pleszkovits Lukács 4, Dr. Petrovics János 4, Dr. Békeffy Károly 4, Szabadka és Vidéke kereskedelmi bank 4, Lábás Gyula 4, Hartman Rafaclné 4, Dr. Dekker Gyula 4, Dr. Ludaics Vitomir 3-20, Dr. Matievics István 3, ifj. Illés Antal 3, Dr. Winkler Elemér 3, Dr. Veréb Gyula 3, Szabadkai hitelszövetkezet 3, Altalanos Takarékpénztár 3, Polgári Takarékpénztár 3, Dr. Rill N.-né 3, Jakobcsics Imréné 3, Dr. Gulya László 3, Varga László, Dr. Kiss József 3, Dr. Manojlovics János 3, Dr. Békeffy Gyula 3, Dr. Váli Dezső 3, Dr. H. Vojnics József 2-90, Beck Sándor 2-20, Dr. Elinger Jenő 2, Dr. Székely Aron 2, Dr. Brenner József 2, Dr. Piller Arthur 2, Dr. Vas Antal 2, Dr. Singer Simon 2, Dr. Majoros Adolf 2, Dr. Blau Lajos 2, Dr. Vécsei Samu 2, Nojcsék Géza 2, Freudenberg Zsigmond 2, Bezeredy István 2, Dr. Pletikoszics András 2, Sztójkovics Dusan 2, Gazdák és Iparosok bankja 2, Dr. Kriszthaber Gyula 2, Dr. Kozich Elemér 2, Dr. Háhn Izidor 2, Dr. Székely Zoltán 2, Dr. Révész Ernő 2, Dr. Blau Géza 2, Kereskedelmi és Iparbank 2, Birkáss Gyula 2, Osztrák-Magyar bank 2, Dr. Jociés Milorád 2, Krausser Károly 2, Dr. Bohunický Jenő 2, Szilberleitner Ferenc 2, Dr. Hodik János 2, Alföldi bank r. t. 2, Balog Lipót 2, Wiener Samu 2, Dr. Schwitzer Dániel 2, Dr. Zsulyevich Antal 2, Dr. Fischhoff Béla 2, Dr. Lestár Albert 2, Riger Mihály 2, Vasvári Swimmer Róza 2, Hoffman Mihályné 2, Dr. Temunovics Zoltán 2, Dr. Reisner Lajos 2, Dr. Huszágh Nándor 2, Silling N.-né 2, Vojnics Lukácsné 2, Regényi Lajosné 2, Lelbach Jánosné 2, Dr. Manheim Armin 2, Dr. Barta Antal 2, Dr. Czeiz Lajos 2, Dr. Kihut János 2, Vojta József 2, Dr. Kiszely János 2, Dr. Sztipics Károly 2, Dr. Tordai Izsó 2, Schohár Imre 2, ifj. Zombola András, Jáger József, Dr. Purgly S., Dr. Lipozencsics L., Mamusicz P., Kapás S. Józsa B. 2-2 k. Dr. Klein I. 1-40, Mészáros G. utódai, Dr. Salamon Frigyes, Dr. Mamusicz J., Dr. Bárdos Lipót, Dr. Kindris Gábor, Bíró Károlyné, Dr. Costán Miklós, Joó Nándor, Horváth András, Dr. Fábrián Aladár, Kiss Miklós, Marsó László, Gruda Károly, Csiky

Imre, Dr. Csascher Jakab, Dr. Lenberg N., Derner N., Sztantics és Társai, Dr. Szilassy Fülöp, Décei József, Dr. Lovász Andor, Dr. Vécsei E., Dr. Morava K. Decsy D. 1:20-1:20 Dr. Salánky József 1:20, Oláh Ferenc 1:20, Sztójkovic György 1:20, Dr. Geréb Mihály, Fogel Zsigmond, Fogel Zsigmondné, Gyelmis Geróné, Kiss István, Dr. Fischer Frigyes, Faddi Zsigmond, Kopunovic Lajos, Adám János, Jakobcsics Ernő 1-1, Szegszárdy József, N. N. N. N. 40-40. fillér. A szabadkai fióktestület ez uton mond hála köszönetet a felüfizetőknek.

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmiveltügyi miniszter Baja t. h. j. f. város kerületére Kilbinger Ferenc bajai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszter Finkmann Vilmos topolvai lakós családi nevének „Fonó“-ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Rendőri hír.** A rendőrség Bekecski Máté csavargónál 5 méter borszivattyuzó gummicsovét és egy hordót talált, amely tárgyaknak eredetéről felvilágosítást adni nem tudott.

— **Az anya nevével csal.** Bulyovcsics Márkné panaszt emelt Bárczi Mária ellen, aki tőle azzal csalt ki vagy 120 korona értékű ruhaneműt, hogy azt tőle a kórházban beteg fekvő édes anyja kéri. Kitiút azonban, hogy az egész megbízás koholmány. A leány a kicsalt ruhaneműt elikkasztotta a saját céljaira.

— **Gondnokság.** A szabadkai kir. törvényszék közönségre teszi, hogy Sloszni József 44 éves mézárós segéd, bácsalmási lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

— **A gyermek számárhurutos.** Ne késsen tehát megkérdezni az orvostól, hogy mit tart a „Sirolin-Roche“ nevű szerről. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurutos gyógyításánál semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche“-val. A köhögést szünteti és gyorsan egészben elmúlik. A gyógyszerárakban kapható „Sirolin Roche“ teljesen árthatatlan, nem izgat és a gyermekek kellemes jó íze miatt szívesen veszik.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése.

Telefonszám 283.

Ífjúsági iratok, disz munkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötetekben készülnek.

Továbbá nagy választék rajz- és írószerekben.

Egyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét diszkönyvkötészetemre, ahol a legmodernebb és legesinosabb munkák készülnek legbiztosabb árak mellett.

INNEN-ONNAN.

- Melyik a legtürelmesebb állat?
- ? ?
- A sakál.
- Miért?
- Mert az sak-áll, sak-áll, sak-áll...

*

Betévedt egy vidéki atyafi az órástizletbe s meginterpellálja a kereskedőt:

— Hallja maga Weckerle ur, hogyan van az, hogy a kirakatában levő órák mind különbözőképpen járnak?

Wecker: Egészen edjszerűen azért, mert az adjik jobban jár mint a másik.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett utifü kivonatot, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakosabb eseteknél is. Az Illés-féle utifü kivonattól három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárban Szabadkán, Eötvös utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltnék. 185-41

SZINHÁZ.

Vig özvegy.

A diadalmas operette tegnap este 21-ik előadását érte meg színpadunkon. A kis számu közönség élvezettel hallgatta a felcsendülő szebbnél-szebb dallamokat, sokat tapsolt a szereplőknek, különösen Aradinak, Méreinek és Nagy Imrének.

* **Vendégszereplések.** Az eltávozó színészeink, Aradi Bogyó, Déssi helyeit ujjakkal kell betöltenie igazgatóságunknak. S hogy közönségünk eleve képet alkothasson magának a szerződöttetendő tagok képességéről, a végleges megállapodások előtt vendégszerepeltetni fogunk egy-két estén keresztül. A fellépések idejét külön fogjuk tudatni.

Műsor:

Vasárnap: délután Aranyvirág, este: Gyerekasszony.

Szerencsés

összetétele és a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan :: :: elismert kitűnő minőségét. :: ::

KAPHATÓ: 256-59-9

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A szabadkai büntető törvényszék által főtárgyalásra a jövő hét folyamán a következő bűnügyek tüzetek ki:

Február 10-én, Antal Maksó József, lopás büntette, Szabó Szepesi András lopás büntette, Kiss Árpád lopás büntette, Rácz Dusan csalás büntette.

Február 11-én, Szabadi István súlyos testi sértés büntette, Papp Béla sikkasztás büntette, Egyedi László hatóság előtti rágalmazás vétsége.

Február 12-én, Vidákovics Jánosné emberölés vétsége, Bus Lukács szándékos emberölés büntette, Málík János hatóság elleni erőszak büntette.

Február 14-én, Vojnics T. István közveszélyű cselekmény vétsége, Kiss Mihály gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége, Csatalinác Adam súlyos testi sértés büntette.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, disz munkák, imakönyvek, levélpapírok, dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők Szabadkán, főter, Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körműzey Ernő. 48

Gaetano nagy sietve kapkodta össze szobrait és jelentkezett miss Tottenhamnél. A miss gyönyörködve nézte a kedves kis alakokat, s valamennyit megakart venni.

Hanem azt meg kell adni, hogy lakása úgy nézett ki, mint az ó zeres kamrája, vagy akárcsak a zsidó kirakata. Ott feküdt egy rakáson szerte-széjjel minden kigondolható apróság. Félig üres utazótáska, a falon felöltő és kalap, rézmetszet és tájkép egymás hátán; útmutató, útleírás, teakészlet, gyorsforraló, alabárd, misekönyv, mandolin meg sok más egyéb hangszer.

Gaetano nagyot nézett erre a rettenetes zúr-zavarra. Vére arcába szökött, s ajkait harapdálva, sietve kezdte becsomagolni holmiját.

Tekintete most megakadt a gyermek Jézus képén. Ott feküdt a sok lim-lom tetején megviselt koronával és silány fémcipővel a lábán. Arcáról lekopott a festék, ékszerreit a rozsdá marta s zöld penész vonta be, palástja is színehagyott már.

Mikor Gaetano ezt látta, nem is akart alkudozni többé, hanem szó nélkül távozni a szállodából. Miss Tottenham csodálkozva kérde tőle, hogy miért teszi ezt. Erre aztán fölfortyant ám Gaetano és szemrehányólag kérde tőle, vajjon tudja-e, hogy a sok holmi közt mennyi szent, tiszteletreméltó tárgy akad?

Tudja-e, hogy az a kép ott magának a gyermek Jézusnak képe? Es lám! Három ujjá letört, koronájának ékkövei kiestek, most ott fekszik elhagyottan, vastagon lepi el a por meg a rozsdá. Ha így bánik az Isten egyszerűt fiának képével, ugyan mi lesz a többinek a sorsa? Nem, ő a világot sem hagy itt csak egyet is az övéi közül.

Miss Tottenham meg se sértődött a kifakadásra, sőt inkább nekilelkessült egyre.

Ez az igazi élő hit, a valódi szent harag! Hisz ez az ifju ember tökéletes művész!

Mit keres itt tovább? Angliába vele! Barátjához, a nagy mesterhez fogja küldeni őt. Oh! ez világhírű művész, a ki mindenre meg fogja tanítani őt, hisz egyedüli vágya a szépet, a tökéletest terjeszteni a földön.

Töröl-hegyre elmondott mindent, mire esetleg Gaetanonak szüksége lehet s az ifju sem habozott sokáig, mert legjobban szerette volna, ha Diamantet sohasem látja többé.

Tudta jól, hogy itt sokáig ki nem állja. Kapva-kapott a jó alkalmon, melyben Isten ujját látta. Hányszor, de hányszor rebegette el: „Ne vigy minket a kísértetbe“, most úgy hitte, hogy végre meghallgatja őt az ur.

Nagy titokban, észrevétlenül utazott el. Donna Micaela csak akkor értesült erről, mikor amaz jó messze járt már a várostól. Nem volt bátorsága közölni vele tervét, nem mert utolsó Istenevedet mondani.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

K. E. A második levél későn érkezett. ámdé az a meggyőződésünk, hogy nem baj.

M. J. Ezért a cikkért nincs mit félni. A sajtópört föltétlenül megindíthatjuk.

Szorgh A. Szond. A központtól azt a választ nyertük, hogy legközelebb megküldik a feltevéteket. Tehát meglesz a dolog, csak türelem. Addig is megalakulhatnak. Mi mindent elküvettünk, és el is fogunk követni, hogy kívánsága (a mely a mi kívánságunk is) minél előbb teljesítésbe menjen.

Kiadó lakások.

A Deák- és Bercsényi-utcai
Milkó-féle sarokházban

két bolthelyiség kiadó,
ugyanott a legjobb minőségű

vágott tűzifa és
porosz szén

pontos kiméréssel házhoz szállítva, továbbá III. kör, Illés-utca 557. számú magános ház szintén kiadó, mely áll két utcai szoba, két konyha és mellékhelyiségekből.
Felvilágosítást nyújt

Kasza János fakeskedő
Milkó-féle ház. 279-6-1

Üzlethelyiségek

kiadók

Kovács Antal házában

Vass Ádámmal szemben.

273-11-6

1738/1907. mérn. sz.

274-1-1

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanács 21947/1907. sz. meghagyása alapján közzhírré teszem, hogy a **mlakai iskola** kibővítési munkáinak vállalat utján leendő biztosítására **f. hó 23-án vasárnap d. e. 10 órakor** a városi mérnöki hivatalban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Vállalati összeg 12.242 kor. 38 fill.
Bánatpénz 600 kor.

Egyéb feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtudhatók, s ugyanitt ajánlati űrlapok is kaphatók.

Szabadkán, 1908. február 4.

Váli s. k.,
városi építész.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanács 16,607/905. sz. határozata alapján közzhírré teszem, hogy a népiskolai könyvtárak részére 40 drb. könyvszekrény beszerzésének vállalat utján leendő biztosítására **f. hó 16-án vasárnap d. e. 10 órakor** a városi mérnöki hivatalban zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Bánatpénz 300 kor.

A szekrények rajza és a vállalati föltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanitt ajánlati űrlapok is kaphatók.
Szabadka, 1908. február 5.

Gáli Adolf,
városi építész-mérnök.

278-1-1

Szőlőoltványokat

szállít, faj-
tisztaságért
jótállva leg-
dusabb választékban a már évek óta első-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fonti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

126-47-24

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre.

Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-14

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.

Abrasits Mihály

épületbádogos Szabadkán.

Készít az épületbádogossághoz tartozó minden munkákat, **torony fődéseket, toronytető javítást és festést, kereszt- és gömb-aranyozást, valamint villámhárító felszerelést állvány nélkül.**

144-58

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Írta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel
1 korona.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,
Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia
orgona- és harmonium-gyár

P É C S.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatu (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészi kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú **harmoniumok** minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olesón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapított 1867. évben. 244-6

Légnymatu és electro berendezések.

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknak, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyancsak

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

42-58

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezental is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

papi és polgári szabó.

196-35

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műiparintézete

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószék, gyónószékek és dombormű stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és tervrajzokat készséggel küldünk. 261-4

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

Telefonszám 446.

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és

Hiteltudósító intézet

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik. 92-140

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolesőbb bevásárlási forrás,

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fushek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kiviteli és vámgőzmalma. Szabadka, III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 38.

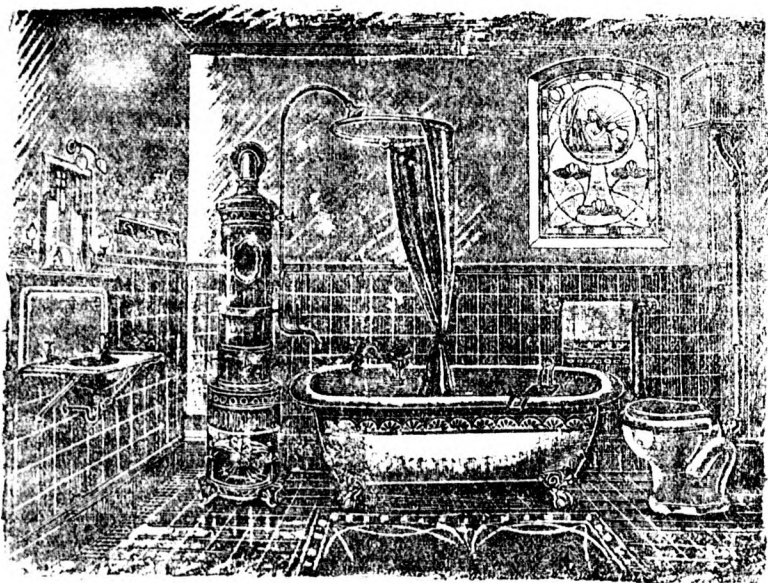
Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKAN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

17-35